

VESZPRÉMI HIRLAP

POLITIKAI HETILAP.

AZ EGYHÁZMEGYEI IRODA HIVATALOS KÖZLÖNYE ÉS EGYHÁZMEGYEI HIVATALOS TANÜGYI KÖZLÖNY.

Megjelenik minden vasárnap.

Előfizetési ár: Egész évre 16 kor., féltre 8 kor., negyedévre 4 kor. (Tanítóknek egy évre 12 kor.) Egyes szám ára 32 fillér.
Hirdetések ára: Egész oldal 32 kor., féloldal 16 kor. stb.

Felelős szerkesztő:

Hoss József dr.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Veszprém, Egyházmegyei Nyomda. (Telefon: 61.)

Előfizetéseket elfogad és hirdetéseket felvesz a kiadóhivatal.
A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőséghez intézendők

Társadalmi futurizmus.

Nem tudom sejtette-e kilenc évvel ezelőtt Marinetti s eszelős társasága, hogy amit meghibbant agyvelével, futurizmus néven az irodalom és művészet terén elkövettek, a társadalom futuristái fogják realizálni: A marinetti-féle irodalmi eszelősöknek (bocsánat, a futurizmus kitalálói az örült nevet is megtisztelőnek tekintették!) ma számtalan utánpótlást láthatjuk korzókon, fürdői strandokon, peronokon, szóval mindenütt, hol a léhaságnak alkalom nyílik a fellépésre. A háborus konjunkturák e marinetti-hadát izenve minden izlésnek, társadalmi formának és etikának, a köznyomort, ruha s egyéb inséget parodizálva majd hogy nem éppen afrikai kosztümökben páváskodnak, de oly kirívóssággal, hogy a szegény szenegeáli vagy zám-bézi színes feministák halálra pirulnának.

Öltözködési hiányossággal tüntetnek, kiknek háborus konjunkturás szekrényei tulzsolva kérkednek a rejtejt ruhák egész tömegével. Mondani sem szükséges, hogy egytől-egyig szüfrasztjelöltek. Am ha „léteznek” színvakok, szagérzékhiányban szenvedők, lehetnek futurista morálinasnitiben szenvedők is.

Nagyobb baj ennél, ha a provokált társadalom már nem is reagál az ilyesmire.

A futurizmus csufosan megbukott az irodalom és művészet berkeiben, mielőtt az álmodott jövő ígért földjére léphetett volna. A Muzsák szégyenkezve csapták be előtte ajtaikat.

Kérdés a társadalom futuristái meddig járhatnak még szabadon?

Azonban ezek a futurizmusnak inkább csak önzeszélyesei... Vannak ön- és közveszélyes spe-

ciesei is. Akik futurista fantasmagóriáikat a társadalmi formák és rend romjain kívánják kiépíteni. Mivel hogy nagyképködő stocholmozásuk világra szóló kudarcba fulladt „a parasztok és munkások szovjetjének” bolsevikizmusát vallják annak az egyedül mentődeszkának, mely az emberiséget a világháború vérözönéből egyedül képes kivetelni.

Az orosz bolsevik anarkizmus ideáljuk. A társadalmi rend pedig akadályuk. Csak társadalmi frontáttörés megoldhatja el ezen akadályt. Ilyen tünetek látszóttak a pécsi, budapesti stb. esetekben. Hogy az ilyen „eseteknek” nagyon is külföldi szaga van, az őket nem feszélyezi, hiszen szerintük az a pénznek nincs szaga — non olet...

Azoknak azonban, kik egy évezedes mult dicsőségét, szenvedéseit s küzdelmeit méltányolni, az ötödikéves háború annyit keserül véralózatát értékelni s megbecsülni tudják s a magyar becsületre adnak, nem lehet közömbös, hogy ki legyen az ur továbbra is, Árpád apánk szerzeményén s szt. Istvánunk örökségén.

Azért, amint az irodalom és művészet elbánt a futurizmus betörőivel, a társadalomnak is le kell számolni a társadalmi és politikai futuristákkal. Nem mondom, hogy a Lipótmezőre velük, vagy kényszerzubbonyt rájuk, azt ugyanis elvégzik a rögtönítelő bíróságok, ha közveszélyességük ilyen állatilis eljárást provokálna, hanem azt igenis állítom, hogy azt a csóvát, melyet ereszeink alatt forgatnak botor kézzel, ki kell ragadni kezükből, midőn békés hajlékainkat lángra lobbanthatnák.

A szükségnek felismerése az első feladat. Ezt kell kivetni a felismert, baj és veszély orvosolásának. Ez az orvoslás azonban nem állhat merő jagatásból — hanem eredményt ígérő tettekéből.

Ezek pedig nem lehetnek a „sacro egoismo”

cselekedetei. Nem elég köznyomort nyomása alatt kasztoz szerinti védekező érdekarcellázásokat végezni, ilyen vagy olyan csoportokbeli, beszerzési, vagy értékesítési, ruha vagy ételmezési szovjeteket alkotni, hanem a szellemi és materiális közinséggel szemben a társadalom egész egyetemességét kell tekintetbe venni a köz javának megmentésére.

Ebben a nagy nemzeti közösségben is minden gond elsősorban a legveszélyeztetettebb territoriumra koncentrálendő. Ez pedig a „parasztok és munkások” leendő „szovjetjének” anyagát képező nép. Ennek nem szélesebb, hanem egész rétegét munka alá kell fogni, hogy a bolsevik befolyással szemben idején immunizáltassék. Az ilyen irányu munka szükségének felismerése nyilvánul meg abban az üdvös mozgalomban, mely a fővárosi kath. köröket s a Népszövetség vezetését már is erősen foglalkoztatja. Ez a szociális hét és felnőttek szabadoktatásának országos intézményes szervezése.

Annyi bizonyos, hogy a klérus nem fog egyikről sem hiányozni, kérdés azonban, hogy a háborúban oly sokat szenvedett középvezetely megérti-e legalább az utolsó órában igazi hivatását s kilépve eddigi merev zárkózottságából, oda áll-e a nép hivatott vezetői oldalára, s vállvetett munkával az oktatás, fölvilágosítás útján egész erejét áldozza-e a népméltos nagy munkájának, hogy a népet megtartsa a hazának s a hazát a népek. Ezen fordul meg a középvezetely léte vagy nem léte is. A szerencsétlen Oroszországban volt középvezetely, de többé nincs. Helyébe jött a „parasztok és munkások” nyers erejének tanácsa. Memento?! mert ott most a középvezetely által elhanyagolt, sokban kihasználtnak a társadalmi futuristák vak szenvedélyének játékszere. Memento! Somogyi.

Színház.

Aug. 24-én kezdte meg Fodor Oszkár szintársulata veszprémi szereplését Rényi Aladár *Vandergold kisasszony* c. operettjével, melynek erőltetett, gyatra szövegét Harsányi Zsolt és Hevesi Sándor irták. Régi darabjaihoz képest Rényi vénája hanyatlást mutat; egy-két új énekszámot kivül inkább reminiscenciákból táplálkozik színes hangszerelemmel, amelyet a színház zenekara kitünően érvényesített. *Vida, Mezei, Falussy, Gulács* játéka mellett *Várdai László* tánci arattak nagyobb sikert, bár ezek is nem egyszeres inkább artistamutatványok voltak. *Ligeti* Lajos Morphin szerepének egyes részeiben adott természetes, ügyes alakítást. Az előadást vasárnap megismételték.

Hétfőn Edward Schelden 3 felvonásos zenés színjátékát a *Romanc*-ot adták *Heltai* Jenő fordításában, *Fischer* Károly zenéjével. Az előadást a közönség nagy érdeklődéssel várta és az ügyes színpadi technikával, a nagy közönséget mindig megkapó szentimentalizmussal megirt darab nem új, de érdekes alaptémájával, fordulatos meséjével, amelyben sok szép gondolattal, sok szép lírai hely, sok már-már komolylyá váló összejáratásos elfér és a felvetett kérdésre adott dodonai válaszával ezt az érdeklődést mindvégig ébren is tartotta. Harry, Tom Astrong baptista püspök unokája nőstül készül. Egy híres énekesnőt akar feleségül venni s ehez nagyatyja beleegyezését szeretné megnyerni. Tom megértéssel hallgatja meg unokáját, de fél ettől a házasságtól s arra kéri Harryt, hogy mielőtt megtenné a döntő lépést, gondolja meg, egy egész életre szóló lehet-e szerelmük, nem merülhet-e fel közöttük a jövőben vagy a múltban — s ezen van a hangsúly — olyasmi,

ami közéjük áll és a nagy szerelemnek keserül kiábrándulás lesz a vége. — A saját életéből mesél el egy történetet, melynek arra a kérdésre kellene felelnie, lehet-e boldog házasságlet egy komoly erkölcsi felfogású férfi és egy nő között, akinek multja van. Rita Cavallini a vándor olasz énekesnőből világhírű operanékesnévé fejlett színésznő, akit tizenhat éves korában, szerelmet hazudva, egy társa elcsábít, majd másnap pénzért tovább ad s aki ezután szeret csalódsából, nyomorból, majd magasra emelkedve, érzi fellobbanásból, barátja Cornelius von Tuyl estélyén találkozik Tom Astronggal, az egyenes jellemű, tüzes meggyőződésű s főleg tiszta életű baptista pappal. A színésznő, aki eddig csak léha átlagférfiakkal találkozott, meglátja benne az igazi férfit s újra fellobban lelkeben az első szerelmében összetört, de ki nem alvó elemi vágy az igazi, az egész lelket betöltő szerelem után. — Itt a férfi, melyről első szerelmében álmodott. A nő szépsége Tomot az első pillanatra, mielőtt tudná, ki vele találkozott, lekötö, fölényes modora tüzei és lassankint a huszonnycol éves férfi egész szenvedélyességével beleszeret. A szerelem szerinte egy egész életre szóló nagy érzés, együtt találni meg a helyes utat, együtt járni, együtt örögedni meg rajta, tehát házasságot követel. A színésznő léte nem olyan volt, hogy ilyen felfogása lehetne a szerelemről. Ránézve az igazi szerelem is legfeljebb futó csillag lehet, mely pillanatokra tündöklök, fényével — minél sötétebb — annál vakítóbban világítja be az éjszakát, aztán eltűnik. Az ő multjával nem hiszi, hogy egy egész életre szóló szerelem várhatna rá. Eszerint is akarja élvezni a szerelemet, de Tom rajongása őt is elragadja, kézzel voina követni már az ő útját is. Tom hallott már Rita multjáról, ismeri a társaság véleményét —

szembe is szállt vele, — Rita és Tuyl viszonyáról s tisztázni akarja a kérdést. Itt van a darab Achilles-sarka. A mult botlásait, melyeknek hitelt adt, könnyen megtudja bocsátani, de amint Tuyl ügyére tér át, amelyet pártfogójáról és felvilágosítójáról nem tudot elhinni, igazmával Ritában azt a hitet kelti, hogy ezt nem tudja megbocsátani. Rita félti Tom szerelmét s kinos helyzetében vergődve esküvel tagadja le bűnét. Tom Tuyl szájából is hallani akarja a bizonyoságot. Kap is valami életét s elámitva boldogan öleli magához menyasszonyát. Rita lelkiismerete nem bírja el ezt a hazugságot, beválja az igazat és Tom, aki a mult bűnét megbocsátotta, a tegnapi bűnét nem tudja megbocsátani. A nagy csalódás alatt összereszkad: Aki így tudott hazudni, annak szerelem nem lehet az igazi szerelem. Ritának végig kell játszania még az utolsó estét. Ragyogó sikert arat, a közönség lakásáig kíséri, Tuyl is vele jön. A megtört színésznőt nem tudja megvigasztalni. Az igazi szerelem, amely után egész lelkével vágyódott, előtte állt, már-már az övé volt, most eltűnt: ez után csak a halál következhetik. Furcsa ugyan, hogy ezt az előadás végére halasztotta, mivel közönséget megcsalni nem akarta, de mások nem úgy fordulna a cselekmény, amint az ír akarja. Tuyl lebeszéli szándékáról, mert öngyilkosságával erkölcsileg megbílné Tomot s ezt nem teheti, ha igazán szereti. Most jön Tom, sárosan, dideregve. Nem tud élni szerelem nélkül. Most már mindent megtudna bocsátani. De a két teríték az asztalon elárulja, hogy Rita nem volt egyedül. Nem hiszi el, hogy mig ő félig téboiyodottan küzdött önmagával, Rita nem hevert Tuyl karjaiban. Esküje már nem lehet bizonyíték. S most egy meglopó, de az előzmények után végkép érthetetlen fordulattal Tom elfelejt mindent, amit eddig hangoztatott s most már nem a nagy

HIVATALOS RÉSZ.

Pályázat. *Siófoki* 5 tanerős róm. kath. elemi iskolánál megüresedett osztálytanítói állásra pályázat hirdettetik. Javadalom törvényes. Pályázati határidő szept. 14. Iskolaszéki elnök, Siófok.

Pályázat. A dégi plébániához tartozó *ecsi* róm. kath. uradalmi osztatlan isk. tanítói állásra szept. 8-ig pályázat hirdettetik. Törvényes fizetés, kétszobás lakás fűtéssel, konyha, kamra. Kötelességei újjelvel szerint. Az állás 23-án elfoglalandó. Férfi és nőtanítókat egyaránt pályázhatnak. Kérvények nagyméltósági gróf Festetics Pál v. b. t. tanácsos urhoz *Dégre* (Veszprém m.) küldendők.

Pályázat. A *kiliti* (Somogy m.) iskolához okl. helyettes tanító vagy tanítónő kerestetik. Fizetése havi 80 korona, egy kis butorozott szoba fűtéssel; s az esetleges háborús segélyek. Kérvények szept. 5-ig a r. k. iskolaszékhez küldendők. Állás szept. 15-ig elfoglalandó.

Városi közgyűlés. Veszprém város képviselőtestülete szeptember 4-én d. e. 10 órákor rendes közgyűlést tart. A tárgysorozat főbb pontjai: Polgármesteri bejelentések. — Jelentés a közlelmzési üzem 1915. és 1916. évi zárszámadásának eredményéről. — A városi zeneiskola igazgatói állásának bejöttése. — A szarvasmarha rekivrállásokkal kapcsolatban a gazdaközönséget ért kár arányos elosztása ügyében tanácsi javaslat. — Városi közgyűlési és nem közig. alkalmazottak számára beszerzési előleg utalványozása. — A városi közig. alkalmazottak számára családlapótlék kiegészítés utalványozása. — Szigheti Ferenc v. alszámvevő a IX. fizetési osztályba sorozását kéri. — A Veszprém-megyei Talajművelő Részvénytársaság a Todescótelekből telket kér. — A veszprémi kötő- és szövőgyárral közösen használandó iparvágányra vonatkozó szerződés jóváhagyása. — Gyökeres János ajánlata a Szeglethy György-utcában telek megvétele és perbeszűntetés ügyében. — A városi házipénztár s a házipénztárban kezelt alapok, alapítványok stb. 1915. évi zárszámadása.

Beírások. A veszprémi róm. kath. elemi fiúiskolákba az 1918—19. tanévre a beírások f. évi szeptember hó 2., 3., 4., 5., 6. és 7-én délelőtt 8-tól 12 óráig lesznek a Kopácsy-iskolában (Iskola-utca 11 sz.) Minden tanuló szülője vagy gyámlja kíséretében tartozik a beiratásnál megjeleni. Az első osztályba azokat veszik, fel, akik 6 éves életkorukat betöltötték. Vidéken született tanulókat 6 éves korukat keresztlevéllel tartoznak igazolni. Az iskolaev szeptember 8-án szentmise és „Veni Sancte”-val veszi kezdetét, az előadások

pedig 9-én kezdődnek a mult évi mód szerint a Kopácsy- és a László-iskolákban.

Az angolkisasszonyok intézetében az alábbi időben lesznek a beiratások: Elemi és polg. isk. — ban szept. 2. és 3-án. — Képző int. és felső keresk. isk.-ban szept. 5-én. Az összes iskolának szept. 8-án „Veni Sancte”, szept. 9-én rendes előadás.

Az irtalmas növekreknél az ovodában, elemi és polg. iskolában a külső növendékeknek, valamint a munkaosztályban szept. 1-től 6-ig lesz a beiratás. Az előadás az ovodában és elemi iskolában szept. 9-én, a polg. iskolában és munkaosztályban szept. 16-án kezdődik.

A Veszprém Városi Zeneiskolában a beiratások szept. 5—8-ig lesznek. Az évi tandij az alsó osztályokban 160 K, a felső osztályokban 200 K. A beiratási díj 10 K. Az előadások szept. 9-én kezdődnek. Igazgatóság.

H I R E K.

— **A veszprémi Oltáregylet** havi sz. óráját ma szept. elsején tartja az angolkisasszonyok intézetének templomában este fél hét órákor. A vezetőség ezuttal is kéri a tagokat, hogy minél nagyobb számban vegyenek részt az egyesületi ájtatosságon.

— **Katonai kitüntetés.** A nagykanizsai 20-as honvédek ünnepejéi keretében, aug. 28-án, az ezred tüzkeresztisztejének elfordulóján tűzte fel lovag Sypnieszky György tábornok a Károly-csapatkeresztet Kovács József székesgyeházi sekrestye-igazgatónak, az ezred volt tábóri lelkészének. Ez a negyedik kitüntetés Kovács succentornak.

— **Adományok a hadiárnyaház javára.** A Veszprémében épülő hadiárnyaház javára a vármegye 40.000 kor.-t adományozott, melyet évi 2000 kor.-ás részletekben fizet le. Veszprém városa ugyanerre a célra 20.000 kor.-t adott. A vármegye többi részeiből a következő adományok folytak be: A veszprémi járásból: 6.785; a pápai járásból 36.184; a devecseri járásból 14.035; a zirczi járásból 10.642; az enyngi járásból 13.281; Pápa városából 959 kor.

— **A tanév a szemináriumban.** A veszprémi püspöki papnevelő gimnazista növendékei és teológusai e hó 4-én jönnek az intézetbe. Szept. 5-én Veni Sancte-val megkezdődik a tanév; 7-én pedig a teológián is megindul a tanítás.

— **Szinielőadás a Szinpartóló Egyesület javára.** Csütörtökön, szeptember 5-én a „Görög rabszolga” fog előadni, melynek egész jövedelme az egyesületet illeti.

— **Dr. Óvári Ferenc kinevezése.** Szerényi József keresk. miniszter dr. Óvári Ferenc országgyűlési képviselőt, a balatoni szövetség ügyvivő alelnökét a „Német-Osztrák-Magyar idegenforgalmi egyesülés” választmányában Magyarországot megillető helyre kinevezte. Együttel fektérte, hogy a megbízást elfogadva az egyesülésben a magyar idegenforgalmi érdekeket hathatósan támogassa.

— **Uj források a város ellátás ára.** A vízvezeteki víz különösen nyári időben kevésnek bizonyult, azért a városi hatóság szükségesnek tartotta, hogy új források kapcsolóssanak be a gyűjtőkútba. Ez okból a miniszteriumhoz fordult, hogy a bekapcsolandó források megválasztásában szakértők tanácsa hallgattassék meg. A miniszterium dr. Lóczy Lajos egyetemi tanárt, a földtani intézet igazgatóját, a világhírű geológust küldte ki e héten, ki a kiskuti forrásokat megzemlélvén, azok környékén igen bő új forrásokat talált, melyeknek vizét vegyileg is megvizsgálván, azt kitűnőnek és bőven elégségesnek találta, azért ajánlja, hogy a vízvezeteki víz szaporítására felhasználóssék.

— **Hösi halál.** Kustos Jenő Veszprém városi állatorvos a harctéren szerzett tifusz betegségben aug. 13-án hősi halált halt. A város közönsége benne egy szerény, kötelességűdőt tisztviselőjét vesztette el. Halálát fiatal özvegye és kiterjedt rokonság gyászolja.

— **Kitüntetés.** *Ofelsége Kohl* Antal veszprémi posta- és távirda segédtisztnek a háboru alatt teljesített kitűnő szolgálata tismérésűl az aranyéremkeresztet adományozta a vitézségi érem szalagján.

— **Hösi halál.** Kovács József, a 31. honv. gy.-e. zászlósa a mult év december havában fejsebet kapott a Piave melletti ütközetben. A bécsi hadikórházban gyógyították, de siker nélkül; mert ugyanott aug. 19-én meghalt. Családja haza hozatta az idegenből Peremartonba s a község és vidéke ösztinte nagy részvete kiserete korai sirjájá. A fiatal hős is a helybeli főgimnázium jeles tanulói közül lett a haza vértanuja. Aldott maradjon emléke.

— **A városi közlelmzés eredménye.** A városi számvévség a jövő heti városi gyűlésen előterjeszti a városi közlelmzésnek 1915—16. évi adatait. Az eredmény 115.343 K 88 f. tiszta jövedelmet jelez.

— **Gyűjtés az orsz. gyermekvédő liga javára.** Az orsz. gyermekvédő liga veszprém-megyei bizottsága a gyermeknapot városunkban szept. hó 7. és 8. napján fogja megtartani. A bizottság hölgytagjait és a városunkban működő szinművésznöket kéri fel az elnökség, hogy az urnáknál és perselyeknél a gyűjtésben résztvenni sziveskedjenek.

szerelem, csak a nőt kívánja. Ezzel Tom jelleme s a jól indult darab értéke is a kutba esik. Rita, hogy szerelmének emléket tisztán megörizhesse, revolvert szegez homlokának. Ha Tom hozzányul, elűti.

Az óévesti körmenet zsoltáros éneke felhangzik az utcán s Tom kitámolyog.

Ez volt a történet, amelyből Harrynak tanulnia kellene. De mit akar ez neki mondani? E dodonai válással több kérdés áll etőttnk a darab végén, mint az elején. Ugy látszik, mintha Tom le akarná beszélni ukonáját a házasságról. De ez a történet azt bizonyítja, hogy egy nem tiszta multu színészében is élhet nagy, igaz szerelem. Tehát vegye nőül Harry a színésznőjét, ha olyan, mint Rita volt? Vagy hagyja meg az egészet szép emlékeknek, amint Tom is szép emlékként örzi e történetet? A nagy szerelem maradjon ünnepi emlék, a valóságban jobb az egyszerű, csendes szerelem? Mindezt bajos eldönteni. Az író csak játszott a nagy kérdéssel s így csak természetes, hogy Harry csodálkozva hallgatja a nagypapa meséjét s aztán megy, hogy szerelmére hallgatva nőül vegye a színésznőt.

Az előadás jó volt. Kovács Lulu Rita szerepében minden részletében gondosan kidolgozott, szines és mély alakítást nyújtott. Falussy Tom Astrongja jellemzetes, de szinei itt-ott, különösen a szónoki páthosza átcsapo szenvedélyesség ábrázolásában rikkotk. Higgadt komolyaságával jól hatott Doktor János von Tuylja, bár valamivel hidegebb is tán a kelleiténél. A kisebb szerepek nagy része is jó kezekben volt, de a segédzsemezlyzet gondosabb figyelmzését és betanítását a rendező figyelmébe ajánljuk, mert az olyan bántóan kirívó jelenet mint itt a boyé volt, sokat vont az illúzió.

Kedden a mult szezon legsikerültebb operettjében, a *Csárdaskirálynő*-ben bucsuzott *Várad* lészó, a társulat táncos komikus. A színházat zsufofóság megöltöz közönség melegen ünnepelte kedvenc színészét. A szereposztás a régi, az előadás a legjobbak közül való volt.

Szerdán *Biró* Lajos regényéből átguyrt szinművét a *Hotel Imperial*-t mutatták be. A darabnak már technikai felépítése is gyenge. A főcselekmény igen vékony; a dolog lényegéhez nem tartozó, itt épen az orosz vezérkar, tiszték és apolonók és velük az egész háboru kompromitálására célzó epizódok huzavonája közt ez is elmállik. A rengeteg szereplője közt nincs egy sem, akinek lelke egészen föltárulna előttünk. Csak különböző nevű, rangu és ruhájú babókat látunk, akiket az író kedve szerint mozgat. Egy pillanatra sem tudjuk közülük elfelejteni, hogy színházban vagyunk. A felvetett probléma is hibás, mikor lelkiismereti kérdéssel teszi azt, hogy a katonának a háboruban személyes gyűlölet nélkül embert kell ölnie. A kérdésnek ilyen beállításra maga is szofizma, mert a háboru nem az egyének harca, ha egyének kerülnek is benne egymással szembe, de meg fogalomzavar is van benne, mert az idegerősség kérdéssel teszi meg lelkiismereti ügyé. Mert hogy Almássy főhadnagy az orosz kémet, aki hadseregünk állásait, egy nagy áttörésre tett előkészületeit kikémlelte és akinek jelenlététől függhet egy nagy hadi vállalatunk sikere vagy bukása és vele esetleg végső győzeimünk vagy vereségünk, lelóvi, ugyan ki tartja lelkiismereti kérdésnek. Problémáról, lelkiismeretről akkor lehetne szó, ha gyengeségből nem tenné meg azt, amit megtett s ezzel véreinek ezreit küldené a halálba, hazáját a veszedelembe. Így a dolog csak a katonai kötelesség, az elszántság, mondjuk, az idegerő kérdése. Hogy az ó

fáradt idegzetét a tettével járó izgalmak kimerítik, hogy lelkeiben felébred a számalom és megborzad a kiontott vértől, ezt megértjük. De miért kell ezt az orosz szocialista katoná példájára ugy kifejeznie, hogy elvesztette meggyőződését a háboru és az orosz tolsztoj-képu predikátor dörge-delmei után miért kell kain-bélyegnek tartania a kitüntetés, amelyet tettért kaphatna. Hosszu vergődés után az író sem talál más megoldást, mint hogy Annával, a hotel-szobalányával, aki tettben segítségére volt és életét is megmentette, tanitattja meg Almássyt a nagy bölcsességre, hogy a felelősség nem a katonát, hanem az állam vezetőit terheli és hogy ezt a tanítást el ne felejtse, mindjárt hozzá is adja feleségül. A főhadnagy hosszú szabadságra megy, csonttörése miatt lehet, hogy fel is mentik, így tán nem is lesz baja új meggyőződéséből.

Az előadás csak még jobban fokozta a darab gyengéit. Vonatott, unalmas volt. Egyes szereplők azonban jók voltak. Így Kovács, Uray, Falussy, Bródi, Doktor. *Liget* játéka majdnem végig érhetetlen tulzásba csapott, *Outydsé* tires feületesség volt. Csütörtökön az előadást megismételték.

Pénteken *A kis gróf* repeszt volt meglehetősen gyenge, dőcögős előadásban. A kórus teljesen készületlenséget mutatott. Az új tagok közül *Brádi* jutott nagyobb szerephez. Játékából hiányzott a közvetlen bensőség, az éneke is gyenge volt. *Liget* a nevelő szerepében sok kacajt kellett jól kidolgozott karikatúrájával.

Egyes előadások diszletezése általában haladást mutat, a butorzat és egyéb felszerelés azonban olyan silány, hogy vele a régi vándor truppok is csak szégyenkezve álltak volna elő. *bd.*

— **Az Oltáregylet kiállítása.** A veszprémi Oltáregylet a legközelebb, a háboru alatt készített egyházi felszerelésekből szerény kiállítást rendez az angolkisasszonyok intézetében. Az egyesület vezetősége tisztában van azzal, hogy e kiállítás mennyiség tekintetében jóval mögötte marad a négy év előttiéknél, mindazáltal a kevéssel is a világ elé lép annak bizonyosságára, hogy a háborus évek alatt sem szűnt meg teljességgel munkálkodni, s az egyesületi eszmét nem engedte egészen elaludni. A kiállítás megnyitása előreláthatólag a jövő szeptemberben lesz. Egyébként meghívók fogják értesíteni a tagokat. A vezetőség kéri a tagokat, hogy akinél valami elkészíteni való van még, a hét elején vigye vissza az angolkisasszonyokhoz.

— **Tanári kinevezés.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter *Biloveszky* József veszprémi főgimn. tanárt a szakolczai kir. kath. főgimnáziumhoz kinevezte. Távozásával kedves modoru ember távozik városunkból, aki szeretetreméltóságával nemcsak az ifjúság, hanem sok-sok ismerőse lelkében is kedves emléket hagy maga után. Lapunk egy munkatársától bucsuzik benne, kívánva neki új munkakörében boldog életet.

— **Tandijemelések a veszprémi r. kath. főgimnáziumban.** Közismert dolog, hogy az egész ország középiskolái közt a veszprémi főgimnáziumban volt a tandij legalacsonyabb. Ezt a főgimnáziumi bizottság hagyományosan fenntartotta mostanáig, mért tekintetbe vette, hogy a gimnázium kibővítését annak idejében a város és vármegye közönsége bőkezű adakozásával tette lehetővé. Az a cél vezette a bizottságot, hogy az adakozók gyermekei és utódai mentül inkább részesülhessenek azokban az előnyökben, amelyeket a gimnázium nyújtani tud. A mostani drágaság azonban arra kényszerítette a vezetőséget, hogy a tandiját 40 koronáról 100 koronára felemelje.

— **Választmányi gyűlés.** A veszprémi kereskedőársulat választmányja *Rothäuser* Lipót elnökletével gyűlést tartott. Az elnök előterjesztette a keresk. tanonciskola költségvetését, melybe az iskolabizottság a tanárok fizetését 50% emeléssel vette föl. A választmány a költségvetést elfogadta s *Fodor* Ferenc indítványára az igazgatói tiszteletdíjat is fölemelte. A megnagyobbodott kiadások miatt hozzájárult a választmány az iskolabizottság által javasolt tandijemeléshöz is.

— **A város gazdasága.** Mult számunkban megírtuk, hogy hány kereszt gabona termelt a város gazdaságában. Városi főtisztviselő elismerő nyilatkozata után írjuk, hogy ennek a gazdaságnak beosztása, vezetése, rendje érdemes a szemlélésre. Olyan földön, amelyen még tavasszal bozót s tuskók voltak, kitünő burgonyatermés lesz. Holdja 80—100 mm-át ad. Régi csapásterületeken, amelyek azelőtt semmi hasznot sem hoztak, negyven hold föld termelt szemes gabonát. Az erdőn, a gazdaság közelében karámszerű hely készült külön-külön ezer birka, negyven szarvasmarha s a városi csikók részére. Utóbbiaknak elkülönített futóhelyük is van. A harminchatól hosszú akol is házilag készült, alig említhető költséggel. Az illető főtisztviselő megemlélt a gabonacséplést is s meglepte a munka fegyelmelzettsége, holott a munkások között egy veszprémi földmives van, a többi orosz és szerb fogoly. S mind ez *Nagy Károly* városi gazda fáradhatlan buzgalomát, hozzáértését dicséri. Szívesen közöltük ezt az elismerést, mert méltó, hogy nyilvánosság elé kerüljön.

— **Urilányok otthona Balatonalmádiban.** Dr. *Zolnay* Gyuláné vezetése alatt 56 urilány volt elhelyezve az idei szezonban Balatonalmádiban, kik a házzetetésben, főzésben és sportokban nyertek kiképzést és hirdetőivé váltak a Balaton kultuszának.

— **A vármegye burgonyaellátása.** A vármegye területén hivatalos megállapítás szerint 23.027 hold burgonyával bevetett terület van. A közlelmezési miniszter erről holdankint 60 q-t, összesen 282.600 q burgonyát vár s ebből a vármegyére 3000 mm-ásza beszolgáltatását követeli. Házi szükséglet címén a min. rendelet a nehéz munkát végző felnőtt családtagokra termelőknél s nem termelőknél egyaránt s azoknál is, akiknek termése egész évre nem elég, évi 160, egyéb ellátandókra 120 kg-ot állapít meg. Időszaki munkásokra személyenként visszahagyható, legfeljebb három óra, 30 kg, cseledek részére pedig a szerződéses mennyiség, ez azonban a fenti arányt meg nem haladhatja. Veszprém vármegye területén az ellátatlanok csak a saját közegük területén s olyan termelőknél vásárolhatnak, akik burgonyát

30 holdnál kisebb területen termeltek, vagy akiknek feles burgonya termése a 10 waggont meg nem haladja.

— **Ünnepi előadás.** A balatonalmádi színházterületén kedves ünnepséget rendezett aug. 27-én főnöknője névnapja alkalmából. A gazdag műsort zene, dalok, szavatelok, üdvözlő játékok s két kis szindarab töltötte ki nagy változatossággal. A szereplést a fürdővendégek elemi s középiskolai tanuló gyermekei vállalták s pompásan helyt állottak. Egy kis leányka a főnöknőt, Augustus nővért köszöntötte s szép csokrot nyújtott át az ünnepeltnek. Egy másik leányka dr. *Óvári* Ferencnek mondott köszönetet az ünnepély rendezésében kifejtett fáradozásáért. Dr. *Óvári* Ferenc pedig az irg. nővérek szeretteles gondozását köszönte meg elismerő szavakkal s jövőre is kérte az egyesület javára hasznos tevékenységüket.

— **Bizottsági gyűlés.** A város képviselőtestületének pénzügyi bizottsága s állandó választmányja mult szerdán foglalkozott a jövő szerdán tartandó közgyűlés tárgysorozatával. A bizottság legtöbb tárgyban hozzájárult az előadói javaslatokhoz. A rendőrtisztviselők kérvényét, melyben egy fizetési osztállyal előléptetésüket kérték, a bizottság nem tűzte ki a közgyűlés napirendjére. A bizottságnak az a véleménye, hogy jutalmazó előléptetésnél a városi tisztviselői kar egyik csoportját sem szabad mellőzni. Az egység fizetés pedig 60—70 ezer évi kiadást jelentene s így ennek fedezetéről gondoskodni kell. Ez az ügy tehát bővebb előkészítést vár. Rokonszenven tárgyalta a bizottság *Szigethy* Ferenc városi alszámvevő kérelmét is a IX. fiz. osztályba áthelyezését iránt. Az ápr. 10-iki közgyűlés ezt az előléptetést az ahhoz feltételhez kötötte, hogy a kérelmezők egyik évi zárszámadást önállóan készítse el. Ez megtörtént. Az 1915. évi zárszámadást a bizottság előtt az alszámvevő referálta. Erről dr. *Óvári* Ferenc s *Kránitz* Kálmán biz. tagok dicsérelőleg nyilatkoztak. Az alszámvevő működéséről a főszámvevő is megleget elismeréssel szólt. A bizottság tehát azt javasolja a közgyűlésnek, hogy számvévi állást szervezzen, arra pályázatot hirdessen s e pályázatot révén ad módot az alszámvevőnek, hogy kérelme teljesüljön.

— **Érdeklünk a megyegyűlésen.** A jövő heti megyegyűlés tárgysorozatán bennünket is érdeklő ügy kerül tárgyalás alá. A jutasi utra kivezető új városi utca rendezéséről hozott tanácsai határozatát jóváhagyás végett a vármegyére küldték. Az ut a *Gizella* térről a jelenlegi *Pillitz*-ház helyétől kiindulva az *Angeli* majorról szemben torkollik bele a jutasi országútba. 500 méter hosszúságban és 20 méter szélességgel épül meg. A terv megvalósítása egész csomó kisajátítást tesz szükségessé. Evvel a kapcsolatban a város a cserháti részt is rendezni egyuttal, mely városrész utcáit az új ut keresztüljárja. Azt hisszük, hogy a megyegyűlés a város határozatát jóvá hagyja annál is inkább, mert az államépítészeti hivatal is pártolólóg véleményezte a terv kivitelt.

— **A zeneiskolából.** A városi zeneiskola részéről közzétett pályázatnak kevés sikere van. A zongora szakra péntekig nem volt pályázó. Azt hisszük, hogy ennek oka a fizetés és a labór kevés volta. A heti 24 óra ebből az idegrázó munkából sok, viszont az óránként megállapított 100 korona meg kevés. Ma már minden belátó iskola tényező, még az állam is felemelte az óradíjakat. Ha már a zeneiskola városi lett, a város is legyen belátó s nagyfelkü iskolafenntartó, hiszen ugyancs több iskolája, mint a zeneiskola és az iparostanonciskola. A városi képviselőtestület minden fizetésemelést s jutalmat megszavaz a városi tisztviselőknél. Ebben a jóindulatban kell részesíteni a városi iskolák alkalmazottjait is.

— **Államsegély.** Schmidt Aranka a balatonkeneséi magánóvodá vezetője a vallás- és közoktatásügyi minisztertől a mult tanévre 800 kor. segélyt nyert. Ebből az alkalmából nem győzzük eléggé hangsúlyozni, hogy a kis gyermekek erkölcsi és testi megóvása érdekében addig is, míg az állam ovodákat tud felállítani, polgári vagy hitközségek tegyék lehetővé magán ovodák szervezését, mert ime az előbbi példa is mutatja, hogy a kormány az ilyen intézményeket a legmesszebbmenő támogatásban részesíti.

— **Ápolási díj.** A veszprém- városi kórház napi ápolási díját a miniszterium — a kórházi igazgató indoklói kérelmére — i. é. jul. hó 1-től 4-40 K-ról 4-80 K-ra emelte föl. — A zirci kórház ápolási díja szintén emelkedett.

— **Hírek a helybeli népirodából.** Az Országos Hadigondozó Hivatal pályázatot hirdet a nagysomkúti (Szatmárvármegye) nevelőintézetében *fu hadiárú* és rokkant apák fiai részére 150 feljlesztéssel egybekötött ingyenes helyre. Igényt tarthatnak az ép és egészséges 6—12 éves korban levő magyar honos fiai hadiárúak és rokkant apák fiai valláskülönbség nélkül. A gyermekek elemi és gazdasági oktatásban fognak részesülni. *Pályázati határidő szept. 15.* A felvétel iránti kérvény elkészítése és kellő felszerelése tekintetében a megfelelő utbaigazítások a helybeli hadigondozó népirodában (megyeház 2. sz.) a délelőtti órákban adhatnak meg.

A hadból visszatért rokkant-cipészeknek és csizmadiáknak bóranyaggal való ellátását a törvényhatóság fogja eszközölni. Az illetőknek tehát bórutalványokért az alispáni, illetve a polgármesteri hivatalhoz kell fordulni. Bővebb felvilágosítás nyerhető a helybeli hadigondozó népirodában. (Megyeház 2. sz.)

A nyomorék gyermekek országos otthonában a nyomorék 6—14 élet év közt levő hadiárúak számára 30 hely van fentartva. Igényt tarthat azonban a 14 éves életkort betöltött oly nyomorék fiai hadiárúak is, aki ipari kiképzésre alkalmas. A felvétel iránti kérvény elkészítése stb. l. fent.

— **Veszprémi köztisztviselők beszerzési csoportja** felkéri tagjait, hogy a kiutalt lisztet i. szeptember 2-án (hétfőn) *Korai* Adolf *Kossuth* Lajos-utcai üzletéből okvetlen vigyék el, mert a visszamaradt mennyiség a csoport javára fog fordítani. A csoport utbőlt teljes szervezése megtörtént, legközelebb a tagok nagyobb mennyiségű árut és élelmicikkeket (rizst, kávet, főzeléket, hagymát, káposztát) fognak átvehetni.

— **A város ellátatlanjai.** A hivatalos összeírás szerint, a vasuti személyzet leszámításával 12.700 ellátatlan van Veszprémben. Ezeknek havi szükséglete 10¹/₂ waggon liszt. A h. polgármester felterjesztett intézést a közlelmezési miniszterhez az ellátatlanok lisztigényének biztosítása és pontos kiutalása ügyében. Arról, hogy a város az ellátatlanok szükségletét maga biztosítsa, a veszprémi termés csekély volta miatt alig lehet szó. Ezt csak olyan rendelkezés pótolhatja, amely megengedné, hogy a városok bizonyos körzetben vásárolnassanak. Ilyen engedélynek azonban elvi akadály van. A város ellátatlanjai az idén is hatósági lisztre lesznek utalva. Azokat, akiknek valamelyes termék volt, de ez évi illetményüket nem fedezi, összeírják s a pótlásról azután gondoskodnak.

— **A színház környékének világitása** a háborus viszonyokhoz képest is valóságos. Az egész utcában egy lámpa ég, az is meglehetősen távol. A színház szűk, lépcsős kijárói közül is az egyik még mindig sötétségben van s ez a kijárást nem csak nehézkessé, de veszélyessé is teszi. A színháznak most már van végleges gazdája, ideje volna, hogy ezen az érthetetlen és bosszantó hiányon mielőbb segítsenek.

— **Hus.** A városi birkahus kimérését hétfőn kezdik meg. Az ár: eleje 14, hátulja 15 K/kg-ként. Ezt jegy nélkül adják. A sertéshúst — kéthetenként — ezental is jegyre adják. A hentesek azonban a piacon árulják s ezzel az előző kerületi beosztás megszűnik. A husjegyet tehát bármelyik hentesnél beváltható. Féltünk, hogy ez a kimérési rend ismét csak nagy toladással jár s akik ehez nem értenek, vagy ilyen eszközzel küzdeni nem akarnak, nehezen, vagy sehogysem jutnak hushoz. Majd elvállik.

— **Lugkó.** Az országos szappanelosztó iroda 1500 kg. lugkóvet utalt ki a vármegye részére. A járások és városok között a lélekszám arányában fogják szétosztani.

— **Vármegyénk szolgáltatása.** A közlelmezési miniszter hivatalosan tudatta a vármegyével, hogy amennyiben a katonai rekvirálást el akarja kerülni, 4300 waggon búzát és rozst, továbbá 1270 waggon, árpát szállítson be szeptember végeig a H. T. raktáráiba.

— **Szén.** Polgármesterünk személyesen járt Budapesten szénügyben. *Biztató ígéretet* kapott, hogy a város lakossága szükségletét kielégítik. Reméljük, hogy a szénminiszterium a nagyszerű ígéretet be is váltja valódi szénnel. Az iskolák s hasonló intézmények szénigényét azonban bizonyosan leszállítják. Az illetékes vezetőségeknek a megállapított szükségletet egyik helybeli kereskedő utján kell az orsz. szénközpontnál bejelenteni, megjelölve a bányát is, ahol a szén előre megrendelhető.

— **Hangya.** A gazdasági egyesületnél, a Hangya szövetkezetnél az üzletrészeket jegyző tagok tömegesen fizetik be az üzletrészek árát. Az eddigi jegyzések megközelítik a 200.000 koronát. Alapos remény van rá, hogy a szövetkezet szept. végén megkezdheti működését. Az alakuló ülésen *Meskó Pál* személyesen fog előkölni. A szövetkezet vidéki szervezését *Kajdacsy Endre* gazdasági egyesületi igazgató és *Göndör Ferenc* kir. s.-tanfelügyelő mag kezébe vette. Örömmel jelezhetjük, hogy a környékbeli lakosság a szövetkezet ügyét lelkesen karolja fel. Különösen a gazdaközönség köréből fogadják sok megértéssel az ügyet, mert biznak benne, hogy átlag nem magas áron elsőrangú és minőségű cikkeket lesznek ellátva.

— **Végzetes burgonyalopás.** Sűrű panasz hangzott, hogy a határbeli terményeket gonosz kezek dezmálják. Észre vette egyik máv. pályafelügyelő is a múlt hét napjaiban egy orosz fogollyal együtt lesben állt. Mult szombat estén csakugyan három nő bujt elő a homályból s a vasutas burgonyájához közeledtek. A lesben levők kiáltására sem álltak meg, hanem visszafelé inaltak s ekkor a földtulajdonos ijesztésül utánuk lőtt. A lövés *Kálmán András* veszpremi lakost csípőn találta. A súlyos sérülést a kórházba szállították, ahol hétfőn reggel meghalt. A vasutas önként jelentkezett a rendőrségen. Az ügyesség halált okozó súlyos testi sérítés miatt emelt vádat ellene. A rendőri nyomozás megállapítása teljesen kizárja a szándékosságot, mert a lövés 45° méterről, rövidcsövű revolverből sötétben történt. Viszont megérthető a fegyveres ijesztésre kényszerítő föltudulás is, amikor a tulajdonos szorgalmának gyümölcsét a mai nincstelenség s beszerzési nehézség sulyos napjaiban tolvajkezek révén veszni látja. E szerencsétlen eset bizonyára intő példa lesz a mezei tolvajoknak. A pályafelügyelőt az eset mélyen megrendítette. Az elhalt anyá árva részére 2000 K-t tett le s a temetésről is gondoskodott.

— **Birtokváltozás.** Mezőszentgyörgyön a Bárdossy-örökösök 55 hold birtokát 310 ezer koronáért helybeli kiszagdák megvásárolták. — *Kenessy Móric* kir. közjegyző árncsi szőlőjét pedig *iklódi Szabó János* orszgy. képviselő vette meg 200 ezer koronáért.

— **Vizhiány.** Szerdán estétől csütörtök délelőttig a városban és a környéken levő városrészen vizhiány volt, a vezetéke egyáltalán nem adott vizet. Erre a zavarra az adott okot, hogy a Fojtalmal csatlakozó vezeték a főcsőtől elszakadt. Mig ezt a hibát ki nem javították, a városnak emleített részét ki kellett zárni a csőhálózatból.

— **Kenyérjegyek.** A város kétféle kenyérjegyet készítettett. Az egyikfélét azok számára, akik a péktilt veszik kenyérüket s akik vendéglőkben étkeznek, a másikat pedig a vendéglősöknek szálló vendégek részére. Az első jegyre bármelyik hatóságilag kijelölt pék, kiszolgáltatja a kenyéret. Ha pedig a tulajdonos lisztet akar, két jegyre azt is megkaphatja egy heti időre.

— **A gabona bevásárlásról.** A napokban Almádi községből egy bizottság járt fenn a köz-élelmiszeri miniszternél, hogy engedje meg a köz-ség lakosainak, hogy határukon túlról is beszerezhessek gabonaszükségletüket, amennyiben nekik nem terem anyai, ami a közfogyasztást fődözné. A miniszter kijelentette, hogy a kiadott rendelettől nem tekinthet el, biztosította azonban a küldött-séget; hogy a községről ideje korán történik gondoskodás.

— **Színházi műsor.** Hétfőn: *Tolvaj* (Bernstein), Fodor Oszkár első felléptével. Kedd: *Hajduk hadnagya* (Czobor Károly). Szerdán: *Stambul rózsája*. Csütörtökön: *A görög rabzsolga* (Sidney Jones). Pénteken: *Az asszony és a baba*. Szombaton: *A leányvásár* (Jakobi). Vasárnap délután *Vandergold kisasszony, este Csárdáskirálynő*.

— **Dohánykiosztás.** A vármegyei gazdasági egyesület a legközelebbi napokban megkapja a vármegyei gazdaközönsége részére kiutalt dohány-mennyiséget. Ezen kiosztás alkalmával a kiszagdák több dohányt kapnak, mert azoknak a nagyobb gazdaságoknak járandóságából, melyek külön kincstári dohánykiutalásban részesülnek, levonják a kincstár által egyenesen számukra kiutalt dohányt. Az így nyert mennyiséggel a kiszagdák kontingensét szaporítják. A kiosztás rendjében is változás lesz, amennyiben mindenütt, ahol fogyasztási és hitelszövetkezet van, ezeket bízzák meg a szétosztással, illetve az ellenőrzéssel a községi előjárósággal karöltve.

— **Ruhasegély kiutalása.** Sokféle panasz-kodnak a hitfelekezeti tanítók, hogy kiutalt ruhasegélyüket nem folyósítják hosszabb idő óta. Ennek a késedelemnek az az oka, hogy a minisztériumban a megcsappant tisztviselők annyira túl vannak halmozva munkával, hogy a számvénőség nem tudja idejében a nagy anyaghalmozást feldolgozni. A számvénőség számfejtése nélkül pedig a miniszter nem folyósíthatja a kiutalt összeget. Be kell tehát várni e munkálatok befejezését. A veszpremi tkpénztár az ilyen igényjogosult tanítóknak beigazolás esetén hajlandó a ruhasegély összegéig olcsó kamat mellett kölcsönt adni.

— **Iskolaegészségügy.** A vallás és közokt. miniszter rendeletet adott ki a vármegyék közigazgatási bizottságaihoz, hogy utasítsák az elsőfoku közigazgatási hatóságokat és egészségügyi közeg-eket, hogy a népiskolai egészségügyre vonatkozó rendeleteket szigorúan hajtsák végre, illetve azok végrehajtását pontosan ellenőrizzék. A miniszter az birta erre a rendelkezésre, hogy igen sok iskolában az egészségügyi rendszabályok betartására semmi figyet nem fordítottak. A köz-egészségügy ápolása pedig ma különös fontos-sággal bír, midőn a háboru által előidézett viszonyok minden ténen fokozzák a betegségek elterjedésének veszedelmét.

— **Népünk nemtörődömsége.** Az országos hadigondozó hivatal hajlandó volt Tótvázonnyban hadi övezetek és rokkantak részére otthonot létesíteni. Erre a célra a községektől megvettek 12 ház-helyet 300 négyzetföld területtel. Az uradalom pedig 50 hold földet ajánlott fel ingyen 15 évi haszná-latra. Minden rokkant családnak jutott volna a házhelyen kívül négy hold ingyen föld, melyet teljesen felszerelve kapott volna meg minden rok-kant vagy hadiözvegy. Évenként 20 kor.-t kellett volna (csak fizetniök, a birtokot ellenben gladniök nem lett volna szabad. Intézkedés történt már, hogy a telepek legyen vízvezetéke, az állam-építészeti hivatal már kidolgozta az összes terveket, költségvetést. És a szép terv, a sok munka hiába, mert az egész vármegye területén nem akadt több csak 5 egyén, illetve család, aki elfogadta volna a felajánlott segítő jóbort. Hasonló nemtörődöm-ségről panaszkodik a népiroda vezetőse is. Né-pünk nem akarja megérteni a humánus intézke-déseket és mindent csak az államtól vár, elsősor-ban sok pénzt.

— **Rendőrségi hírek.** *Dolfinger* Mátyásné dudari asszony a városi kórházban gyermeket szült és mikor felgyógyult minden szó nélkül gyermeke hátrahagyásával megszökött. A csendőrség 2 nap mulva letartóztatta és az ügyészségnél családi állás ellen elkövetett büntetés címén megindították az eljárást. Mégis csak lelketlenség kell ahhoz, hogy egy anya elhagyja gyermekét. Akkor se a kórházban, se a menhelyen nem volt szoptató nő, a gyermek így a legnagyobb veszedelemben volt, hogy elpusztul.

Lukács Margit színésznőnek a napokban egyik briliáns mellűjét az öltözőből valaki ellopta. A nyomozás eddig nem vezetett eredményre.

A mult pénteken *Pozsgay Miklós* lakásáról, valaki ellopta arany óráját. A rendőrség nyomoz a büntetés után.

— **Vadászok figyelmébe.** A földmivelés-ügyi miniszter vármegyénk részére 1500 kgramm sóréteget utalt ki, melyet elárusításra *Kulcsár Károly* veszpremi, *Rápoth Vilmos* pápai és *Osvald István* siófoki kereskedők kaptak meg. Ebből a meny-nyiségből mig a készlet tart minden vadászjegy-gyel, erdőtisztí vagy altisztí igazolvánnyal ellátott egyén vehet. Az eladási ár: 4-60 kor. kgr.-ként, melyhez 20 fillér felár számítható.

— **A termelői panasz.** Számos panasz merült fel már hetek óta, hogy ugy a tisztviselők által bérlett földekben, mint a város körül levő többi földekben burgonyát, babot, kukoricát ejelenként tolvajok zsákszámba szedik meg. A tulajdonosok sokszor ha ott érik is a tolvajokat, tehetetlenek velük szemben, mert azok egész csapatokban jár-nak. Valakinek csak kellene őrizni a közönség ve-rejtékes munkájával termelt legszükségesebb él-elemiszereit.

— **A tej ára.** A köz-élelmiszeri miniszter ujra megállapította a tej maximális árát. A tej ára kis-és nagyközségekben helyben átvéve termelő és fogyasztó közötti viszonylatban 1 K 20 f. A ren-dezett tanácsu városokban s így Veszpremben is a termelő s fogyasztó között házhoz szállítva 1 K 28 fillér. Valószínű, hogy ez utóbbi maximális vonatkozik a vidékről behozott s házhoz szállított tejre is.

— **Cukor.** A városi cukrot a jövő héten osztják ki.

— **Fa.** A városnak ujra kiutaltak 1200 méter tűzfát. Addig azonban, mig az orsz. ármegállapító bizottság az árt meg nem szabja, nem árusítják. A multkoriban hirdetett városi fa már elfogyott.

— **Állami kirendelt tanítók beosztása.** A vármegyénkbe kirendelt állami iskolai tanítókat a tanfelügyelőség a következő községekbe küldte kiegészítésül. A veszpremi ág. ev. iskolához: *Beóthy* Parthy Matild; az orszói r. k. iskolához: *Körmeny Ilona*; a nemesleányfalusi ev. iskolához: *Bergmann Melani*; a csóti ág. ev. iskolához: *Gyarmatiné Pajzs Olga*; a mezőlaki ág. ev. iskolához: *Nagy Jolán*; a homokbödögei r. k. iskolához: *Hartman Julia*; a bakonytamási r. k. iskolához: *özv. Rauch Rajmundné*; a bakonycserenyi r. k. iskolához: *Bán Erzsébet*; a fenyőfői r. k. iskolához: *Kiss Emilia*; a bakonygyiróti r. k. iskolához: *Ujj Margit*; a nagyhidékguti r. k. iskolához: *Brenner Ilona*; a bakonygyepesi r. k. iskolához: *Partl Emilia*; a ványolai ág. ev. iskolához: *Mattuschik István*; a balatonkenesei ref. iskolához: *Nagy Margit*; a vilonyai ref. iskolához: *Sándor Mária*; a kolontári r. k. iskolához: *Wajdics Mária*; a veszprempin-kőczi községi iskolához: *Balog Erzsébet*; a siká-tori r. k. iskolához: *Hegy Margit*; a lázi r. k. iskolához: *Vig Mária*. Ahol még kiegészítő tanítókra szükség van, az iskolaszékek jelentsék be a kir. tanfelügyelőségnek.

— **Vasuti terv.** A győr—dombóvár vonal elsőrangúsítása a lapunkban is ismertefelt terv alapján érdekeltiséget ébresztett Zalában. E vármegye azt szorgalmazza, hogy a balatonparti vas-utat hosszabítsák meg Zalaegerszegig, hogy a megyei székhely s vidéke érdekében majdn közvetlen kapcsolatot találjanak Budapest felé is, Grác felé is.

— **Földhétség.** Pulyó hó 25-én adták bérbé a monostorapáti templom 2 kat. hold és 400 □-ól szántóföldjét nyilvános árverésen. Az eddigi 225 K 20 fillér bérösszeg helyett 2330 K-t ígértek be az árverezők.

— **Tűz.** A hét elején *Zsebeházi József* szt-gáli gazda pajtájába beütoit, a villám. Ebből kifolyólag tűz támadt s a gazdának elégett 370 kereszt gabonája és 10 szekér szénája.

— **Vetőmagszükséglet bejelentése.** A vármegyei gazdasági egyesület felhívja a községeket, hogy ahol ősi és tavaszi vetőmagra szükség van, a szükségletet haladéktalanul jelentsék be a gazdasági egyesület igazgatóságánál. A bejelentés alkalmával küldjenek részleges kimutatást arról, hogy a kérelmezőknek mennyi birtokuk van.

— **Nem rekvirálnak.** Somogyország már menekszik a rekviráls alól. A köz-élelmiszeri miniszter a kivetett 11.200 vagonon buzát és rozst a vármegye kérelmére leszállította 8000 vagonra, ellenben az árpat 500-ról 750 vagonra emelte. A vármegye vezetői s vezérébremei ezt a kivetést elfogadhatónak találták s erősen agítálnak a feles-leg átadása mellett, hogy a rekvirálsát elkerüljék. Megvan a remény, hogy a megszabott gabona-mennyiség befolyik, mert a nagybirtokok már közel 4500 vaggont beadtak. Szép intézkedése a vármegyének, hogy a felesleg beszolgáltatása alól a 1—2 holdas gazdákat s a gabonabéres cselédeket felmentette. Ott tehát a cselédség szabadon rendelkezik konvenciójával.

— **Rossz hír a Somlóról.** Egyik laptársunk írja, hogy Somlón a kilátásban levő bő termést nagyon apasztotta az időjárás. A szőlőt az eső miatt felverte a gaz s emiatt a lisztharmat s a zöld rothadás terjedt el. A gazdák kénpor hiányában véde-kezni sem tudnak. Így a jó kilátás rosszra fordult.

A Veszpremmegyei Talajművelő r. t. kerék *irodista nőt*, aki perfect gépiró és a gyorsírásban is jártas. Német levelezéshez értők előnyben. Fize-tés tehetség szerint havi 200—300 korona. Az állás végleges, és mielőbb elfoglalandó. Ajánlatok a Közgy. Bankhoz, a Veszpremmegyei Talajművelő r. t. címére küldendők szept. 10-ig.

Keressék egy polgárista funak olyan helyet, ahol csak minden második este meghálna. Választ kérek, Kréjcsi, Ajka-csingervölgy.

WELLNER GYULA

készíti a fogtechnika legremekebb specialitásait. VESZPREM, Rákóczi-tér 22 Foghuzás • Műfogak • Fogtömés

Hirdetmény.

A Kisbirtokosok Országos Földhitelintézete f. é. szeptember hó 17-én d. u. 5 órakor rendkívüli közgyűlést tart Budapesten, az intézet saját házában, V. Géza-utca 2. szám alatt. Napirend: 1) Az alapszabályok módosítása. 2) Elnök, alelnök, igazgatósági és felügyelőbizottsági tagok választása. 3) Esetleges egyéb indítványok. Az alapszabályok 27. §-a szerint az adósok is tagjai lévén az intézetnek, magukat a közgyűlésen az alapszabályok 28. §-a értelmében törvényhatóságunként választott meghatalmazottjaik által képviseltethetik, s záloglevélkölcsöneik együttes összegének minden 500 ezer K-ja után egy-egy képviselőt választhatnak, azonban kizárólag csak az intézeti tagok köréből. Felhivatnak ennél fogva Veszprém megye területén lakó intézeti adósok, hogy amennyiben magukat a fentjelzett napon tartandó rendkívüli közgyűlésen képviseltetni óhajtják, az általuk összesen felvett 953.200 koronányi záloglevélkölcsön után 1 képviselő megválasztása céljából dr. **Köszeghy József** veszprémi ügyvéd irodájában (Alapítványi épület) 1918. év szeptember hó 3-án tartandó **választó-gyűlésen** megjelenni s részvételi jogosultságuk igazolására fizetési könyvüket magukkal hozni szíveskedjenek. **Kisbirtokosok Országos Földhitelintézete.**

Anyakönyvi kivonat.**Születés.**

Glück István napszámos és Kungl Borbála fia István, r. kath. — Moravcsik Etelka háziaseléd leánya Mária, r. kath. — Kalauz Imre máv. kocsirendező és Ober Terézia fia István, r. kath. — Zerenczki Lajos sütősegéd és Sziegel Terézia leánya Margit, r. kath.

Halálozás.

Szukop János napszámos 51 éves, r. kath. — Kálmán Gáborné Budai Erzsébet napszámos neje 28 éves, r. kath. — Zerenczki Margit 3 napos, r. kath. — Kutasi József 24 napos, r. kath. — Ifkovicz Valéria 4 hónapos, r. kath. — Novat János községi szegény 54 éves, r. kath.

Hősi halált halt katonák:

Repsák Pál népf. a m. kir. 16. hgy. e. 31 éves, r. kath. — Szavuleszku János népf. a m. kir. 31. hgy. e. 32 éves, g. kel. — Rácz Ferenc népf. a m. kir. 31. hgy. e. 21 éves, ág. h. ev. — Szakolczai Adolf népf. a 31. hgy. e. 40 éves, r. kath. — Szücs István népf. a 31. hgy.-e. 42 éves, ref. — Szedlák József népf. a 31. hgy. e. 39 éves, r. kath. — Gergely József népf. a 31. hgy. e. 44 éves, ref.

Házasság.

Schärlein Béla r. kath. m. kir. honv. őrmester és Plang Mária r. kath. — Löwinger Béla izr. urodalmi ispán és Boskovitz Eliza izr. — Görzsönyi József ref. kőművessegéd és Polusa Róza gyári munkásnő r. kath. — Farkas Imre r. kath. cipész iparos és Ulrich Julianna szakácsnő r. kath.

APRÓHIRDETÉSEK.**Dr. Pajzs-Szanatorium Székesfehérvár,**

Zichy-liget. Sebészeti, szülészeti és belgyógyászati betegeknek. Röntgen, szander és vizgyógyintézet. Orvosi, vegyi és bakteriológiai laboratórium. Vérvizsgálatok.

PARADICSOM eladó

nagyban és kicsiben, maximális áron alul, Gyulay Dániel kertésznel. Lakás: Veszprém, Pajta-utca 13. Piacon is árusít mindannap.

Esztergályos műhely átvétel.

Van szerencsém a t. közönség tudomására hozni, hogy **Veszprém, Szabadi-utca 26. sz. a.** (volt Horváth-féle házban) levő özv. **ERNHOFFER GYULÁNÉ** jó hírnévnek örvendő

esztergályos műhelyét

átvettem és azt a nevem alatt tovább vezetem. Elvállalok minden e szakmába vágó munkát a legizlésesebb kivitelben a legutányosabb árak mellett. Raktártartok mindenféle esztergályos árukból: konyhaberendezési cikkekből és mindennemű pincfel-szerelési eszközökből. Nap- és esernyők javítása elfogadtatik! — A nagyérdemű közönség szíves pártfogását kéri

KALOCSA LAJOS, esztergályos
Veszprém, Szabadi-utca 26. sz.

Zongora eladó Károvcis Péternél Bor-szöröcsökön (Veszprém megye) Devecser mellett.

Egy még nagyon jó karban levő **AUTOMATA ZENE** eladó. Cim: **Veszprém, Kossuth Lajos-utca 28.**

Mindenféle üres használt **hordókat** és **palackokat** (üveget) minden mennyiségben vesz **SZEMEREY** fűszerkereskedő.

PESTI és SZEMEREY kereskedelmi irodája (Veszprém, Giszella-tér 2.) hirdetősei.**A czégnél eladó:**

Uj garambol-asztal golyókkal, dákókkal jutányosan eladó.

Megvételre keresünk:

3—4 szobás lakóházakat kerttel. Szőlőbirtokokat villával. Kisebb lakóházakat.

A város területén 2384 □-öl terület gazdasági épülettel eladó. Iparvágány bevezethető.

Egy nagy gömbölyű márványasztal eladó. 240 hectoliter, 11 maligat, diószegi bor eladó hordókölcsönzéssel.

1400 □-öles **villatelek Arácon**, közvetlen a vasut mellett villafelpepen eladó.

4 szoba és 1 előszobával, nagy kerttel bíró ház eladó a Templom-utcában. Villanyvilágítás és vízvezeték bevezetve. November 1-én átvehető.

Baranyamegyében 1574 kat. hold **földbirtok** eladó, mely áll 1050 kat. hold elsőrendű szántó, 482 kat. hold prima rét és legelő s 42 kat. hold nádasból. Iparvasuttal.

Kerekeskut-utcában 4 szoba mellékhelyiségek és kertből álló ház eladó. Nov. 1-én átvehető.

Kaszárnya melletti ház üzlettel, italméréssel **sürgősen** eladó.

Szemesen, a Balaton mellett, egy szép 4 szoba és mellékhelyiségekkel ellátott uri villa és egy 3 szoba és mellékhelyiségekkel ellátott uri villa, egyben vagy külön is jutányosan eladó.

1200 □-öl szőlő, 2 szoba, 2 konyha, italmérési joggal felruházva, Almádiban eladó.

Cserhát-utcában egy ház. 3 utcai szoba, 3 udvari szoba, 3 konyha, előszoba, hozzávaló helyiségekkel eladó.

Jó forgalmu hentes- és mészáros-üzlet teljes felszereléssel, házzal eladó.

Nagyforgalmu vendéglő házzal, bojtval, teljes felszereléssel **azonnal** átvehető.

A Veszprém megyei Takarékpénztár R. T. által kibocsájtandó **uj részvényekre** vonatkozó elővételi jogot megvételre keresünk. Bővebbet: **BIZTOSÍTÁSI IRODA** Szabadi-utca 3. sz.



Uj és használt **fegyvereket**, pisztolyokat ad és vesz, javításokat **Szemerey János** elfogad **fegyverkereskedő, Veszprém**

Hazánk legelső templomberendezési

Alapított 1906. müintézete. Alapított 1906.

HOMORAY BÉLA

VESZPRÉM, Kádár-utca 15. szám.



Készíték mindenféle templom belső felszerelést. Régi berendezések átjavítását és aranyozását elvállalom. Munkamegtéktetés, rajz és tervek díjmentesek.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szíves tudomására hozni, hogy

KALAPOS-üzletemet

Rákóczi-téren, a régi Kéz Vilmos-féle bolt helyiségében megnyitottam. — Elvállalom **férfi- és női kalapok** javítását, valamint festését is.

Götzenberger Lajos.

Veszek

mézet, viaszkot kisebb-nagyobb tételekben; továbbá

füstölt husokat

és mindenféle élelmiszert

a legmagasabb napiárban

BAKOS KÁLMÁN

kereskedő, VESZPRÉM.

Iskolaszerek Rajzszerkek Papírok

s minden e szakmába vágó cikkek
a legolcsóbb áron beszerezhetők

PÓSA ENDRE

könyvkereskedésében
VESZPRÉM.

Rákóczi-tér 8. (Saját ház) Telefon 93.

Cégtulajdonos:

KÁLMÁN ISTVÁN

a Szent-István-Társulat
Veszprém-egyházmegyei
főbizománya.

Minden iskolában haszná-
lható tankönyvek
raktáron vannak, illetve
általánosan beszerezhetők.

Könyvkereskedés • Könyvkötészet

ROLAND FERENC

orgona- és harmoniumkészítő
VESZPRÉMBEN
Ostromlépcső-utca 5. sz.

Elvállal teljesen új orgonák építését a
legegyszerűbbtől a legdiszesebb kivi-
telig — pneumatikai rendszer szerint.
ORGONÁK átalakítását és hangolását
jutányos árban számítom. Iskolák részére
HARMONIUMOKAT jó erős kivitelben
készítek. ZONGORÁK javítását és han-
golását úgy helyben, mint vidéken a
lehető legrövidebb idő alatt eszközölök.

Punka F.

fűszer-, csemege-, bor- és vadászati cikkek
kereskedése **VESZPRÉM** Gizella-tér 1
Telefonsz.: 10. Sürgöny: PUNKA, Veszprém

Hazai és külföldi
Pezsgők
Borok
Likőrök
Cognacok
Friss felvágottak
Sajtok
Sütemények
Cukorkák
Délgyümölcsök
Konzervek

Friss töltésű Ásványvizek

Különféle TEÁK

A legmegbízhatóbb

„Haj“ védjegyű Ruhafestékek

Fegyverek, vadászati eikkek

16-os Lancaster-töltények

OGRIS JÓZSEF Ferlachi fegyvergyár lerakata.

Vidéki megrendelések gondosan és gyorsan
elintéztetnek.

Bakos Kálmán

fűszer-, csemege-, bor- és ásványviz-
kereskedő

VESZPRÉM.

Telefon 55. Sürgöny Bakos kereskedő Veszprém.

NAGY VÁLASZTÉK

hazai és különleges

Borokban, Pezsgők,
Likőrök, Cognac,
Puncs stb.

Hentesáruk, Sajtok

Friss és Délgyümölcsök,
Befőttek, Gyümölcsíz

KONZERVEK

Libamáj painok,
Hus- és Halkonzervek

Száritott főzelékek

Főzelékkonzervek
Teasütemények
Háztartási cikkek

Vadak

Vidéki rendelések azonnal elintéztetnek!

NÉMETH KÁROLY

polgári és katonai szabó
VESZPRÉM,
a „Korona“-szálloda átellenében.

Készítek a szakmába vágó mindenféle
munkát. Használt ruhákat becsérellek és
azokat kijavítva, ismét eladom.

Továbbá a Karádi-féle 40 éven át fenn-
tartott Jéhár VARRÓGÉP-ÜZLETET
gépekkel és alkatrészekkel együtt át-
vettem és azokat tovább árusítom. —
Használt gépeket becsérellek, javításo-
kat elfogadok. — Gépeket rövidebb vagy
hosszabb időre használatra kikölcsönözök.

Veszék

mézot,
sárgaviaszt,
almát s egyéb
gyümölcsöt,

befőttet, lekvárt, vadat

SZEMEREY J.

VESZPRÉM. (Főtér.)

Eladó ház.

Veszprémben, a Hosszu-utca
végén, az Eszterházi-utca 2.
számu ház
szabad kézből eladó.

A házon — mely három részből áll —
van 5 szoba, 2 konyha, 2 kamra, 1 pince,
1 nagy műhely, raktár, 2 felszer és 2
udvar. — Az utcafelől lakás boithelyi-
séggé is átalakítható. — Bővebb fel-
világosítás nyerhető az ugyanott lakó
tulajdonosnál.

Legujabb!

Van szerencsém a mélyen-
tisztelt közönséget értesí-
teni, hogy **Veszprémben,**
Buhim-utca 2. sz. alatt

Parkettázó műhelyt

nyitottam. Elvállalok min-
den e szakmába vágó mun-
kát, ugymint új parketta
lerakást, régi parketta
feltisztítást. Vidékre levél-
beni meghívásra személye-
sen megjelenek, vagy kívá-
natra árajánlattal szolgálók.

Mindenféle régi butorokat

veszek és eladok,
valamint régi butorok
átjavítását is elvállalom.

A m. t. közönség szives
pártolását kérve, tisztelettel

Vörös István

• parkettázó mester •